Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 17. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 25, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 25-го СІЧНЯ 1997 р. Ч. 17. РІК CIV.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПРИЙНЯВ НУНЦІЯ ВАТИКАНУ

Київ. — 22-го січня Президент України Леонід Кучма прийняв апостольського нунція Ватикану в Україні Архиєпископа Антонія Франко на його прохання. Апостольський нунцій передав Л. Кучмі привітання від Папи Римського Івана Павла II.

Як зазначив нунцій, глава Католицької Церкви постійно молиться за Україну, багато думає про тяжкі часи, які вона тепер переживає, про становлення її політичної та економічної стабільности, гармонійність стосунків між Українськими Церквами. Керуючись основними принципами католицизму, миру і братолюбства, Папа Римський мріє відвідати Україну — землю, яка страждала протягом багатьох століть.

Президент України подякував за теплі слова привітання Папи і висловив глибоку повагу та пошану до нього з побажаннями міцного здоров'я.

Що стосується візити Папи в Україну, то, сподіваючись на її здійснення, Л. Кучма відзначив необхідність створення умов, гідних глави Католицької Церкви.

Керівники УРП звернулися до Л. Кучми

Київ (УНІАР). — Пресова служба Української Республіканської Партії оприлюднила звернення керівників партії до Президента України Леоніда Кучми з приводу передачі кількох будівель Києво-Печерської Лаври Православній Церкві Московського Патріярхату.

У зверненні висловлено занепокоєння, що "без розголошення найвищих циркулярів тишком-нишком передається від Лаврської святині Московському Патріярхатові: 70-ий корпус, де зберігаються фонди Музею Книги; 45-ий корпус, у якому розташовано Музей Культів, що висвітлює ролю релігії в історії культури; корпуси 30 і 44, як відомо, уже стали стінами московської цитаделі".

Автори звернення наголошують: "Ви, пане Президенте, чудово розумієте, що УПЦ Московського Патріярхату є структурою ворожої нам держави, структурою, яка діє у полі чужоземного законодавства і обстоює інтереси Росії. Немає сумніву, що гра довкола українських національних святинь, віддання їх під московську зверхність — явище єдиного хибного кола, з якого випливають і проблеми Чорноморської фльоти, і наше необачне роззброєння, і 'нульовий варіянт', і багато інших твердолобих поклонів перед сусідою-ненаситцем".

Л. Кучма привітав Б. Клінтона з інавґурацією

Київ (УНІАР). — У середу, 22-го січня, в Адміністрації Президента відбулася пресова конференція, на якій пресовий секретар Президента Дмитро Марков повідомив, що Леонід Кучма привітав президента ЗСА Вілліяма Клінтона з обранням його на другу каденцію та офіційним вступом на пост голови держави.

Президент України у своєму привітальному листі окреслив широкі можливості для взаємодії двох держав на міжнародній арені, які відкрилися завдяки виходові українсько-американських відносин на рівень стратегічного партнерства.

На думку Л. Кучми, Україну і ЗСА об'єднують "спільні цінності, інтереси та підходи до розвитку світового суспільства на засадах свободи, демократії і миру". Президент України висловив переконання, що наступні роки президентури Б. Клінтона позначаться дальшим поглибленням стратегічного партнерства і наповненням його практичним змістом у рамках Українсько-американської міждержавної комісії.

Д. Марков представив журналістам щойно призначеного нового постійного представника Президента у Верховній Раді Романа Безсмертного. Щодо призначеного на цей пост 12-го жовтня 1996 року Ігоря Шарова ніяких пояснень Д. Марков не дав.

Р.Безсмертний закінчив Київський Педагогічний Інститут, працював учителем історії, українець. Був членом Української Республіканської Партії й на виборах у Верховну Раду переміг 13-ох конкурентів. На парляментарного представника Президента його кандидатуру висунула депутатська група "Конституцій-ний центр".

На запитання журналістів як він оцінює свої можливості на новому місці Р. Безсмертний відповів: "Я максимально відвертий буду з усіма, якщо потрібно, і з Верховною Радою".

Дніпропетровське цвіте, — стверджують чужі журналісти

Джерзі Сити, Н. Дж. — У почитному серед підприємців та банковців журналі „Файненшал Таймс" з 21-го січня появився ширший репортаж із Дніпропетровського пера кореспондента Меттю Камінского під назвою „Українське комерційне серце б'ється сильніше".

В репортажі він зі справжнім признанням пише про розцвіт Дніпропетровського на фінансовому і промисловому полі, завдяки в першу чергу своїм вірним синам, до яких належить Президент України Леонід Кучма і прем'єр-міністер Павло Лазаренко. „Коли Президент стає клієнтом Приватного Банку в Дніпропетровському це є найкращий доказ, що він підтримує політику цього міста", — пише М. Камінскі.

Він звітує про розцвіт міста, про численні приватні крамниці та каварні, про промислові споруди, які там виробляють для загальної потреби України. Найбільшими інвесторами гроша є Швайцарія і Кипр, де загально в

(Закінчення на стор. 3)

В Росії хочуть змінити конституцію

Джерзі Сити, Н. Дж. — Покликаючись на власну інформацію, телевізійна мережа Сі-Ен-Ен поінформувала 21-го січня, що як у Кремлі, так і в Державній думі Росії серйозно висловлюються за впровадження змін до конституції Російської Федерації, що невдовзі може стати фактом. Підставою для подібних намірів є постійна хвороба президента Боріса Єльцина, яка стала симптоматичною для його другої каденції. Росіяни, якщо вдається їм час до часу побачити свого президента на телевізії, спостерігають людину, котра з великими зусиллями тримається на ногах та виглядає, що не має нічого спільного зі сповненим енерґії керівником, якого пам'ятають з першої каденції.

Російська громадськість починає щораз голосніше задавати собі запитання, хто в такому випадку керує країною і як цю проблему буде розв'язано в майбутньому. Як відомо, комуністи, які мають значні впливи в Думі, почали навіть старання для примусового позбавлення Єльцина поста президента, з чого, однак, нічого не вийшло. Відомо також, що бажаючих зайняти місце президента в Росії не бракує.

Сі-Ен-Ен твердить, що зміна в конституції матиме на меті усунення з неї статті, котра вимагає, щоб на випадок смерти президента вже по трьох місяцях відбулися нові вибори. Вміщена в конституції поправка мала б дозволити прем'єр-міністрові Росії виконувати обов'язки президента аж до закінчення його каденції. Коли б така зміна в конституції сталася і якщо б Росія справді залишилася без першого керівника, то протягом цих останніх чотирьох років нею керував би нинішній прем'єр-міністер Віктор Черномирдін.

Зобов'язали дати оцінку виступів Ю. Лужкова в Севастополі

Київ. — На початку чергового засідання шостої сесії Верховної Ради України, яке почалося 23-го січня, головуючий, перший заступник голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко оголосив депутатські запити, більшість яких депутати підтримали.

Серед них запит позафракційного народного депутата, генерал-лейтенанта Олександра Скипальського до генерального прокурора України щодо правної оцінки висловлювань посадника Москви Юрія Лужкова у Севастополі 17-го січня цього року і недогляду відповідних українських органів, завдяки чому на території України опинився Костянтин Затулін, який для України є персоною нон ґрата.

Створено Асоціяцію української преси

Київ (УНІАР). — Тут 17-го січня відбулися установчі збори Асоціяції Української Національно-Демократичної Преси (АУНДП) за сприянням організаційного комітету, створеного Радою київського відділу Конґресу Української Інтеліґенції (КУІн).

До організаційного комітету увійшли представники газет "Літературна Україна", "Вечірній Київ", "Народна Газета", "Слово Просвіти" та інших видань.

Учасники зборів вважають, що настав, можливо, останній момент, коли "ще є шанс створити єдину силу задля відстоювання національних інтересів". Промовці зазначали, що в інформаційному просторі України неподільно панують чужоземні компанії, які наносять фінансові втрати і становлять ідеологічну і моральну загрозу.

Новостворена організація бачить свої завдання в: об'єднанні зусиль засобів масової інформації для розвитку демократії; виборюванні свободи слова і преси; створенні гідних умов для праці журналістів; кординації дій у виробленні спільної політики в питаннях висвітлення корінних проблем української держави та суспільства; соціяльному та правному захисті засобів масової інформації, що входять до АУНДП; встановленні і підтримці дружніх зв'язків з організаціями і пресою української діяспори тощо. Чи не головною своєю метою члени асоціяції вважають сприяння виживанню "національно свідомої преси".

Чеченську столицю перейменовано

Ґрозний, Чечня. — Виконуючий обов'язки президента Чечні Зелімхан Яндарбієв спеціяльним указом присвоїв чеченській столиці Ґрозному ім'я першого президента цієї маленької кавказької республіки, народ якої героїчно боровся проти московського поневолення, Джохара Дудаєва, який впав смертю хоробрих у боротьбі за свободу і незалежність своєї батьків-щини.

Текст цього указу З. Яндарбієв прочитав на вічі з нагоди посмертного присвоєння Дж. Дудаєву найвищого військового звання — генералісимуса.

На вічі виступив також Аслян Масхадов, один з головних претендентів на пост чеченського президента. Він закликав своїх конкурентів „не сіяти незгод у спільноті і дати виборцям можливість у спокійній обстановці вибрати достойного лідера".

Відтепер місто Ґрозний офіційно називатиметься Джохар-ґала.

ТЕЛЕФОНІЧНА РОЗМОВА Л. КУЧМИ З В. ЧЕРНОМИРДІНИМ

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма 22-го січня мав телефоніч-ну розмову з головою російського уряду Віктором Черномирдіним. Під час розмови узгоджено питання всього комплексу економічних українсько-російських відносин, зокрема, про конкретні напрями співпраці. Сторони висловили надію, що економічні зв'язки між обома країнами будуть стабільними і охоплять різні галузі.

Ж. Кретієн відвідує „історичну батьківщину"

Париж. — До французької столиці приїхав прем'єр-міністер Канади Жан Кретієн. Це його перша офіційна візита на „історичну батьківщину", як він назвав Францію в одному зі своїх останніх виступів.

Ж. Кретієн проведе переговори з французьким президентом Жаком Шіраком, прем'єром Аленом Жюппе, спікером Сенату Рене Монорі і головою Національного віча Філіппом Сеґеном. Ж. Кретієн також візьме участь в урочистому відкритті Канадського культурного центру в Парижі.

Спостерігачі підкреслюють, що в останній час відбулося „відчутне зближення позицій" Франції і Канади у багатьох політичних питаннях, зокрема щодо поширення НАТО, діяльности ООН і „великої сімки". Франція має намір у найближчі чотири роки подвоїти обсяг торгівлі з Канадою і у висліді перейти з шостого на друге місце серед головних канадських торговельних партнерів.

В той самий час Канада післала свого міністра закордонних справ Ллойда Ексворті на Кубу, де він обговорював з Фіделем Кастро різні міжнародні проблеми. Коментуючи цю подію, речник Державного департаменту ЗСА Ніколас Бирнс сказав, що „Білий Дім висловлює ввічливу незгоду з наставленням канадського уряду, бо ми вважаємо, що ізоляція, стримування і економічне ембарґо є кращими формами стосунків з Кубою, де відсутня демократія".

Страйкарі у Південній Кореї перемагають

Сеуль, Південна Корея. — Впродовж останніх трьох тижнів члени робітничих профспілок влаштовували спорадичні страйки, протестуючи проти ухвалення нового закону праці, котрий дозволяв працедавцям звільняти з праці тих, які страйкують та замінювати їх іншими робітниками.

На початку, уряд Південної Кореї гостро зареаґував на організовані робітничими профспілками страйки — ув'язнюючи профспілкових керівників і провідників страйків і силою розганяючи, маніфестації робітників. Одначе послідовні і наполегливі демонстрації страйкарів таки примусили державні власті піти на компроміс, бо кошти втраченого виробництва надто великі.

У п'ятницю, 24-го січня, звільнено з ув'язнення чотирьох профспілкових активістів, після того як державна прокуратура відтягнула свої звинувачення, що вони організували незаконні страйки проти згаданого новоухваленого робітничого закону. Крім того офіційні чинники анулювали 15 наказів на ув'язнення керівників забороненої Корейської конфедерації профспілок.

Президент Південної Кореї Кім Янґ Сем також погодився відновити дискусію у парляменті над згаданим попередньо ухваленим робітничим законом, який був причиною цих страйків і непорозумінь між урядом і робітничими профспілками.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗІ СПРАВОЮ ЗВЯГІЛЬСЬКОГО ПОВ'ЯЗУЮТЬ ДЕПУТАТА УКРАЇНИ І. РУДИКА

КИЇВ. — Генеральний прокурор України Григорій Ворсінов звернувся до Верховної Ради України з проханням про дозвіл на притягнення до карної відповідальности депутата України Івана Рудика, діяльність якого начебто пов'язана з діяльністю колишнього прем'єр-міністра України Юхима Звягільського. Обох підозрівають у махінаці-ях з валютою та розкраданні державного майна в особливо великих розмірах. Передбачається, що до порядку денного сесії Верховної Ради України знову буде внесено питання про згоду на притягнення до відповідальности Ю.Звягільського, який уже три роки мешкає в Ізраїлі, але все ще вважається депутатом Вер-ховної Ради України. Верховна Рада готова відновити депутатську недоторканість для Звягільського, щоб дати йому змогу приїхати в Україну й довести свою невинність у суді.

ПРОФСПІЛКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТКІВ

ХАРКІВ. — Профспілки Харківщини отримали відповідь від обласної державної адміністрації на вимоги, висунені під час пікетування Харківської Обласної Ради 10-го грудня 1996 року. Обласні керівники інформують, що проводяться щомісячні наради з керівниками підприємств і профспілкових організацій з метою перевірки результатів виплати заборгованости. Створено обласну комісію з питань забезпечення своєчасного внесення податків і ефективного їх використання. За останні три місяці на виплату заборгованости скеровано 80 відсотків надходжень обласного бюджету, проте заборгованість все ще залишається високою — 78 млн. гривень.

НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

КИЇВ. — Тут створено нову громадську організацію Об'єднання "Соціяльна Справедливість". До неї увійшли ветерани війни і праці, інваліди і ветерани Чорнобиля, які перебувають у дуже важкому матеріяльному стані. Вони вирішили сконсолідувати сили у боротьбі за виживання. На всеукраїнські установчі збори прибули делеґати від усіх областей України. Генерал Герасимов, який очолює Раду Ветеранів України, зазначив, що новостворене об'єднання є найбільшою громадською організацією в Україні, оскільки сама лише Рада Ветеранів налічує 14 млн. громадян, а до об'єднання увійшли й інші організації та групи. Мета організації — захист найвразливіших і малозабезпечених громадян перед злочинною вседозволеністю чиновників.

ВІДБУЛАСЯ АКЦІЯ "ЛИШАЄТЬСЯ НАДІЯ"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Тут відбувся перший концерт в рамках музичної громадської акції "Лишається надія", організований Молодим Рухом, Українською Студентською Спілкою та агенцією "Святий зесон", що спеціялізується у влаштуванні та демонстрації різних культурних і громадських імпрез. У концертах взяли участь естрадні співаки України: Тарас Петриненко, Олександер Пономарьов, гурт "Скрябін", Тризубий Стас, Ірина Шинкарук, Марія Бурмака, Марина Одольська та інші. Концерти продовжаться у Львові, Тернополі, Мукачеві, Ужгороді, Рівному, Луцьку, Житомирі. Заключний концерт відбудеться 26-го січня в Києві.

ВИСТАВКА СУЧАСНОГО РЕЛІГІЙНОГО ПОРТРЕТУ

КИЇВ. — В Українському Домі відкрито першу українську виставку сучасного релігійного портрету київської малярки Ірини Лисенко-Ткачук та унікальну авторську колекцію українського народного одягу і вишивки народного майстра з Тернопільщини Петра Ткачука. Виставка, на якій представлено понад 20 живописних праць і понад 20 авторських народних костюмів поєднує традиції народної творчости та кращі зразки школи українського живопису. Кожний із народних строїв автор створював під впливом конкретних національних мотивів з історії української держави. Про це свідчать і назви експонатів: "Ярославна", "Євпраксія", "Лілея", "Ольга". Спонзори виставки — Єпископ Української Євангельсько-Лютеранської Церкви Ярослав Шепелявець і президент фірми "Ексім" Абдульдін Пассан.

ЖІНКИ УКРАЇНИ МАЮТЬ СВОЮ ПАРТІЮ

Київ (УНІАР). — Тут 18-го січня 1997 року відбувся установчий з'їзд, на якому створено нову політичну організацію Партія "Жінки України". Українські жінки, які становлять 54 відсотки населення, у Верховній Раді України представлені лише на 4 відсотки. Серед 415 парляментаристів є лише 18 жінок, а в обласних, районних, міських радах жінок-депутатів є не більше 10 відсотків. Головним політичним завданням партії є об'єднання жінок у розбудові демократичної України, більша участь їх в управлінні державою. На сьогодні в Україні є кілька жіночих громадських організацій, які борються за права жінок. Новостворена Партія "Жінки України" у своїй програмі ставить за мету дбати про соціяльну справедливість, сприяти перебудові економіки і будувати демократичну державу.

ЗАПРОШУЮТЬ ЗАКОРДОННИХ МЕНАДЖЕРІВ

КИЇВ. — Позаштатний радник Президента України з економічних питань Олександер Пасхавер виступив на черговій конференції "за круглим столом" у представництві Світового банку в Україні. Під час обговорення проблеми виживання великих державних підприємств радник зазначив, що в Україні бракує фахівців. Є джерело капіталу, але люди не вміють ним розпорядитися. У переважній своїй більшості великі українські підприємства мають бути орієнтованими на експорт, проте менаджери не мають досвіду праці на світовому ринку. У таких випадках варто шукати менаджерів за кордоном. Розглянуто також питання пошуків внутрішніх джерел інвестицій та обговорено залежність ефективности виробництва від форм власности.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ЧОТИРИМІСЯЧНОГО перебування на російській космічній станції „Мір" на землю в середу, 22-го січня, повернувся американський астронавт Джан Блага. Після приземлення космічної ракети „Атлантіс" на військово-летунській базі НАСА у Кейп Каневерал, Фла., Дж. Блага дозволив себе знести з ракети на потіху лікарів, які намагаються пізнати впливи невагомости на людські кости і м'язи. На 54-річного астронавта з привітанням чекали дружина Бренда і їхня дочка Керолин. Пізніше Дж. Блага, колишній полковник летунства, зазначив, що був „цілковито приголомшений" яким важким видався для себе після приземлення та як непевно почувався на ногах ще кілька годин після того.

У СВІТІ

ЩОБ ЗЛАГІДНИТИ ПОЛІТИЧНЕ непорозуміння, Південна Африка повідомила, що поки вирішить справу продажу зброї Сирії, то засягне думки і поради Вашінґтону. Сам факт такої можливости дуже обурив Вашінґтон, який уважає Сирію країною захисту та прибіжищем терористів і тероризму. Південну Африку попереджено, що у випадку здійснення таких плянів ЗСА будуть змушені припинити деяку допомогу, що в свою чергу викликало обурюючу реакцію від Нелсона Мандели, президента Південної Африки. Аналітики уважають, що повідомлення про розмови з Вашінґтоном перед вирішенням цієї справи було зумовлене бажанням злагіднити напружену ситуацію між обидвома країнами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

"Холодна війна ще не зовсім закінчилася"

Так висловився міністер оборони Росії Ігор Родіонов після відвідин квартири НАТО в Брюсселі. Далі, підкресливши, що ЗСА і Росія мають настільки потужні ядерні потенціяли, що в стані не тільки взаємно знищитися, а й згубити цілий світ, І.Родіонов реторично запитує: "Чи маємо ми стовідсоткову гарантію того, що такий конфлікт неможливий?".

Гарантій повної безпеки сподіватися справді не доводиться. Зате нагадування про потужні смертоносні потенціяли слід сприймати, як елемент не від нині практикованого російського мілітарного шантажу, в тому числі й насамперед щодо найближчих сусідів. Ще одним доказом цього є й "порада" лідера російських комуністів Геннадія Зюганова країнам, що бажають вступити до НАТО. Хоч Г. Зюганов і не аж таке цабе, але від місця, де тліють недогарки холодної війни, перебуває близько та, як бачимо, готовий їх роздмухувати. Ось що сказав російський комуніст чисто один: "Раджу їм (претендентам вступу до НАТО) ще раз зважити всі обставини такого кроку. Росія ще не вичерпала всіх можливостей свого впливу на держави, які рвуться до НАТО". Якщо врахувати, що мирні, так би мовити, свої можливості впливу на непокірних "неделімая" використала, то не треба бути великим Соломоном, аби зрозуміти, на що "натякає" Г. Зюганов. Початком здійснення "натяків" та заходів протидії поширення НАТО Г. Зюганов вважає прискорення інтеграції Росії з Білоруссю. Маючи на увазі можливу експансію щодо України, він зазначив: "Будь-яке поширення російських союзів збільшуватиме наші можливості і стримуватиме НАТО". З усього, отже, видно, що вороги Росія вже собі вибрала, а тепер шукає союзників. І знаходить. У тому числі й серед деяких американських політиків.

Безперечно, в чомусь НАТО мусить поступитися Росії, поскільки без цього, на думку багатьох, не збудувати системи европейської безпеки. На угоду з Росією покладає надії й генеральний секретар НАТО Гавієр Соляна. Він висловив надію, що найпізніше до середини цього року НАТО підпише з Росією документи, які регулюватимуть двосторонні стосунки. Г. Соляна та міністер закордонних справ Німеччини Клявс Кінкель дійшли до спільної думки, що ще перед липневою зустріччю керівників країн-членів НАТО в Мадриді мають бути погоджені з Москвою засади функціонування своєрідної консультаційної ради, в котрій крім представників 15-ти країн-членів Північноатлантійського оборонного союзу засідала б і Росія. Ця рада мала б дискутувати над всіма питаннями, які цікавлять учасників, однак Москва не мала б голосу, коли б ішлося про внутрішні справи НАТО.

На сторону Росії стала член НАТО Туреччина. Як заявила міністер закордонних справ цієї країни Тансу Ціллер, уряд Туреччини вважає, що Північноатлантійський оборонний союз не повинен поширюватися без врахування становища Росії, і тому Анкара тісніше співпрацюватиме з нею в ході процесу поширення НАТО. Виглядає також, що й остання візита Г. Соляни в Москві не мала успіху, хоч, здавалося, Росія пом'якшила своє негативне становище щодо плянів НАТО і натякнула на можливість досягнення компромісів. Прем'єр-міністер Росії Віктор Черномирдін взагалі не виявив бажання зустрітися з генеральним секретарем НАТО, а зустріч з російським міністром закордонних справ Євгенієм Прімаковим скоріше була проходовою даниною чемності. Тепер доводиться хібащо здогадуватися, який результат матиме й передбачувана з цього питання візита до Москви в лютому віцепрезидента ЗСА Алберта Гора .

Інформуючи Президента Билла Клінтона про результати своєї недавньої поїздки до Москви, німецький канцлер Гельмут Коль зауважив, що в розмові з Борисом Єльциною виявилися "розбіжності на тему НАТО". Як пересвідчуємося, "розбіжності" — було ніж суттєві. Все ж Б. Клінтон і Г. Коль вирішили, що повинні бути дотримані терміни поширення НАТО і, як передбачено, до Північноатлантійського оборонного союзу найближчим часом при бажанні можуть бути прийняті Польща, Мадярщина і Чехія. В тому, що таке бажання є, переконує, наприклад, факт, що за членство в НАТО висловилося 79 відсотків опитаних поляків. Проте справу вирішить далеко не бажання самих поляків, чехів чи мадярів. Усе залежатиме від того, чи західні політики, керівництво НАТО потуратимуть примхам Росії, а чи знайдуть у собі мужність бути послідовними у втіленні прийнятих рішень.

Уляна Дячук,
предсідник УНС

ВИЯСНЕННЯ В СПРАВІ ЗЛУКИ УНС І УБС

У тижневику „Народна Воля" (ч. 48 з 19-го грудня 1996 року) появилася заява Українського Братського Союзу, в якій Виконавчий Комітет УБС подав до відома членству про стан справи злуки УБС з УНС і причини, чому злука не була завершена. В цьому виясненні подано твердження: „Після деякого часу ми отримали від УНСоюзу листа, в якому нас повідомлено, що злука наших організацій, на вже узгоджених умовах, не може завершитися. В тому листі була вимога, щоб ми позбулися оселі 'Верховина' та виказали краші фінансові успіхи, хоч фінансовий стан УБС є задовільний". На цю статтю зареагувало багато членів УНС, які є також членами УБС, і вони мене просили виснити в чому річ. Щоб не відповідати кожному зацікавленому членові зосібна, подаю вияснення для відома всіх членів.

Кожна братська забезпечена установа підлягає наглядові Департаменту забезпечення в першу чергу в стейті, де знаходиться Головна канцелярія даної братської забезпеченевої установи, як і в кожному іншому стейті, де має дозвіл продавати забезпечення. УНС має Головну канцелярію в Джерзі Сити, Ню Джерзі, і підлягає в першу чергу наглядові законом стейту Ню Джерзі, а УБС з осідком в Скрентоні, Па., стейту Пенсильванія.

УНС і УБС договорилися до тентативних умов злуки, які Головний Уряд УБС затвердив на своїх річних нарадах в червні 1996 року, але Головний Уряд УНС не мав ще тоді нагоди розглянути домовлення, одобрити його, відкинути, або змінити, бо річні наради відбуваються в листопаді. Перед розглядом тентативної умови Головним Урядом, УНС післав це домовлення до Департаменту забезпечення Ню Джерзі для одержання опінії відносно злуки враз із всіми фінансовими даними про УБС та з недавно виготовленою оцінкою оселі УБС „Верховина".

Справа в тому, що в стейті Ню Джерзі Департамент забезпечення зовсім не признає фінансової вартости відпочинкових осель. Тому УНСоюз не може виказувати вартість своєї оселі „Союзівка" у зіставленнях до забезпеченевих департаментів, хоча книжкова вартість оселі є понад 3 млн. дол. Закони у стейті Пенсильванія дозволяють виказати вартість оселі „Верховина" як частину майна УБС і тому Департамент забезпечення стейту Пенсильванія також дозволяє. Але у випадку злуки УНС і УБС закони Ню Джерзі будуть рішати. Книжкова вартість оселі „Верховина" у висоті майже одного мільйона долярів буде знята з признаного майна УБС, що буде мати дуже негативний вплив на резерву УБС.

Члени спеціяльного комітету УНС для злуки УНС і УБС мали при кінці червня 1996 року зустріч з чоловими особами в Департаменті забезпечення стейту Ню Джерзі і просили тоді, щоб дати можливість по злуці УНС і УБС продати „Верховину" до п'ятьох років, але щоб тимчасом вартість „Верховини" у висоті майже одного мільйона долярів дозволити виказати як частину признаного майна

На жаль, по деякому часі прийшла відповідь Департаменту забезпечення стейту Ню Джерзі, що він не годиться на нашу пропозицію. Його тверде становище мотивовано тим, що закони стейту Ню Джерзі саме забороняють братським забезпеченевим установам з осідком у Ню Джерзі виказувати вартість осель і що дозволу на злуку на базі тентативного домовлення не дадуть, хіба що ще перед злукою УБС продасть свою оселю „Верховина", що позитивно вплине на висоту резерви УБС.

Про це рішення Департаменту забезпечення стейту Ню Джерзі я повідомила голову УБС Івана Олексина листом з 29-го серпня 1996 року. В нім є сказано: „...великою проблемою для них (Департаменту забезпечення стейту Ню Джерзі) є „Верховина", яку вони не признають і зовсім не беруть до уваги її вартість, чим знімають понад дев'ятсот тисяч долярів з резерви УБС.

З огляду на таке становище, не можемо справу злуки продовжувати на цих самих умовах, що ми провадили досі, бо це до нічого не доведе. Запевняємо Вас, що Екзекутивний Комітет УНСоюзу надальше буде робити всі можливі старання, щоб дійшло до злуки наших двох організацій, але це могло б статися без зайвих видатків на спеціяльну конвенцію і після розв'язки некучої проблеми з „Верховиною". Ми дуже радо засядемо знову з Вами до спільних нарад для розв'язання наших спільних проблем.

Часу дуже мало і треба нам скоро діяти".

Тут треба згадати, що кошти спеціяльної конвенції УНС, скликаної для затвердження злуки, є передбачені у висоті 160,000 дол. Чергова звичайна конвенція УНС є запляновна на травень 1998 року у Торонто.

Запевняю членів УНСоюзу, що УНСоюз не змагає, щоб продати оселю „Верховина", але це є передумовою для уділення дозволу на злуку УНС і УБС Департаментом забезпечення стейту Ню Джерзі. Без такого дозволу не можна перевести злуки. Ми щиро бажаємо Виконавчому Комітетові УБС знайти скору розв'язку проблеми, яка здержала дальші заходи для злуки УНС і УБС.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про олімпійське золото, зелений Мерцедес і Оксану

Два тижні минуло від неприємного випадку нашої славної мисткині фігурного ковзання Оксани Баюл і вже трохи притихло те засоромлення, яке палило більшість із нас українців тут, а також в Україні. Але не промине безслідно відсутність Оксани у змаганнях професійних ковзунів, що відбуваються тепер в ЗСА і інших країнах, і, на жаль, не проминули наслідки її хоча і легкої, але таки травми, спричиненої автокатастрофою, яка сталася з її вини. Все посипалось ніби горох з мішка. Під знаком запитання стала її дальша доля, бо передбачається відповідальність перед судовими чинниками за провадження авта з перевищеною дозою алкоголю в крові, що у наслідку привело до знищення її зеленого Мерцедеса, до дванадцять швів на голові, потрясення мозку, а далі побачимо, що ще вплине з цієї, здавалось би, дурниці.

Нам не лише мусить бути соромно та ніяково, коли усі засоби масової інформації пишуть прямо про це, що Оксана з України, а передусім про її блискучу кар'єру, яку здобула дослівно за два роки „з гаком", а тепер вона стоїть під знаком запитання.

Бідне дівча, заскоро здобуло світову славу, з якою не могло собі дати ради. Про це писали вичерпно американські газети, нав'язуючи з певним співчуттям до її сиротської долі, до виховання бабунею, відтак вишколу прибраної мами-тренерки, а вкінці її „стрімке визволення" з-під контролі та опіки після здобуття мистецтва на Олімпіяді та замешкання в ЗСА.

Яскраво згадується, немов це було вчора, та тріюмфальна субота, 5-го березня 1994 року, коли ми мали нагоду вітати в Ню Йорку тодішнього Президента України Леоніда Кравчука, спершу на відкритті консулярного приміщення, а відтак в готелі „Плаза" на вечері влаштованій трьома великими американськими підприємствами у його честь. Однак центром уваги була не присутність Президента України та численних тодішніх міністрів його Уряду, в оточенні інших достойних гостей, а несміліва, молоденька 16-літня дівчина у скромній суконці, золота медалістка — Оксана Баюл.

Вона з Віктором Петренком сиділи зі мною при тому самому столі, і з певним здивуванням я обсервувала, як в моменті її приходу до нашого стола уставилась довжелезна черга осіб, що хотіли пізнати Оксану та дістати її автограф. Навіть готелевий кухар у своєму білому вбранні залишив свій пост, щоб стати у чергу за автографом Оксани.

Було трохи ніяково, що від приходу на залю Оксани вона стягнула на себе всю увагу присутніх, а не наш Президент, але Л. Кравчук прийняв це з гумором і у своєму слові, заявив, що йому приємно, що так радісно усі вітають мисткиню, але він таки надіється, що її дружба із землями залишиться для неї ближчою, як з іншою публікою. Вона, не знаючи ще тоді англійської мови, але і української, тільки усміхалася дуже несміливо. На закінчення бенкету отримала від одного з організаторів вечора, нині вже покійного, Зенона Бабюка чек на 10,000 дол., а від відомого підприємця Юліяна Бачинського в дарунку пропам'ятну золоту монету з 1882 року.

Це був початок заскакуючого для шіснадцятирічної дівчини стрімкого багатства. Згодом вона отримала від Уряду України 15,000 дол. а в рідному Дніпропетровському хутро, ключ до авта „Опель" і почесне громадянство. Усе це у темпі блискавичнішому, як її їзда на льоду. А далі вже прийшло життя в ЗСА, контракт із представниками професійного ковзанярства, та численні виступи для телевізії, добре оплачені. „Надто багато — надто скоро", — каже американська приповідка. І саме це „надто" могло здеморалізувати недосвідчену дівчину до решти. На додаток, вона, не маючи вже такої гострої, часом драконівської науки і дисципліни, як раніше, почала виступати не так добре, як на Олімпіяді й це можна було побачити при кожній новій зустрічі з нею на льодовій арені.

Аж ось розпочала З... на „старий" Новий Рік за

(Закінчення на стор. 3)

Любомир Винар

Потрібна негайна допомога Бібліотеці ім. В. Стефаника

Другого січня 1997 року працівники Львівської Наукової Бібліотеки ім. Василя Стефаника Академії Наук України звернулися із закликом до установ, підприємств і громадян за матеріяльною допомогою для збереження функціонування бібліотеки. У щоденнику „Свобода" (ч. 5 з 9-го січня ц. р.) подано короткий, але вийнятково важливий, уривок цього заклику львівських працівників:

„Сьогодні одна з найбільш великих духових скарбниць України, що володіє найбагатшим в Европі зібранням української книги і періодики, опинилася на грані закриття".

Прямо тяжко зрозуміти, як в українській державі таке може статися.

Отже, одна з найбільших науково-бібліографічних установ і інформаційних бібліотечних центрів опинилася у великій кризі і існує можливість закриття бібліотеки. У листі до автора цих рядків проф. Лариса Крушельницька, директор бібліотеки пише, що „відсутність належного фінансування створює загрозу збереженню унікальних фондів" бібліотеки і „не дозволяє придбати нову, вкрай необхідну наукову літературу і періодику" (Лист Л. Крушельницької до Л. Винара з 17-го січня ц. р.). Тут треба підкреслити, що працівники бібліотеки вже повних пів року не одержують своїх платень, а заборгування бібліотеки (головно охорона фондів і інше) виносить сьогодні 600,000 гривень (понад 300,000 дол.). Закриття Львівської Наукової Бібліотеки ім. В. Стефаника було б однозначне смертельному ударові в основу української культури і сьогоднішнього українського національно-державного відродження. До цього не можемо допустити!

Спершу дуже коротко про Львівську Бібліотеку ім. В. Стефаника. Її зорганізовано у 1940 році на основі понад 80 бібліотек Львова, серед яких знаходилися бібліотеки „Оссолінеум", Наукового Товариства ім. Шевченка, бібліотека Народного Дому, частина бібліотеки Ставропігійського Братства і інші. Бібліотека сьогодні складається з 12 функціональних і вісьмох наукових відділів і має єдиний в Україні Науково-Дослідний Центр Періодики. Львівська бібліотека знана з колекції інкунабул і українських стародруків, а також має численні архівні фонди діячів і установ. Для прикладу згадаю архівні фонди „Руської Трійці", М. Возняка, В. Гнатюка, І. Франка, М. Лисенка, Андрея Шептицького і інших передових будівничих української культури і науки. Отже, ідеться про якнайшвидшу „рятункову акцію" допомоги львівській бібліотеці, яка щорічно обслуговує понад 100,000 читачів і дослідників з різних українських земель і діяспори.

Беручи до уваги цю критичну ситуацію, я звернувся до мгр Уляни Дячук, предсідника Українського Народного Союзу, з просьбою допомогти в цій справі, і якщо можливо, створити при УНС відповідний допомоговий фонд, призначений виключно для Бібліотеки ім. Стефаника і охорони неоціненних бібліотечних і архівних фондів. Предсідник УНСоюзу не лише поставилася з повним вирозумінням до цієї справи, але також поінформувала, що при Союзі вже існує Фонд Відродження України і при ньому можна буде створити спеціяльне конто для бібліотеки. Також ми спільно вирішили звернутися до центральних громадських і наукових установ: У. Дячук — до громадських централь і братських союзів, я — до науково-академічних установ. У відносно короткому часі я сконтактувався з такими установами і їхніми представниками (подаю в поазбучному порядку): Українська Асоціяція Університетських Професорів (д-р Ігор Каменецький), Український На-

(Закінчення на стор. 3)

Степан Голяш

106-ИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, БРАТСТВО СВ. О. МИКОЛАЯ В ЧИКАҐО

(90-річчя Відділу)

V

На Загальних зборах, які відбулися в лютому 1974 році, присутні склали признання голові Відділу А. Іванюкові за здобуття 35 членів. Стан каси Відділу становив 2,415.90 долярів. На 28-му Конвенцію УНС вибрано Іванюка, Ничая і Марчука.

У березні 1975 року відбулися річні Загальні збори Відділу. На заступника голови Відділу обрано адвоката Богдана Олексюка. Голова А. Іванюк знову зорганізував 20 нових членів. 6-го грудня 1975 року помер Михайло Попіль після довгої громадської та союзової праці. Численна громада союзовців та приятелів відпровадила його на вічний спочинок.

Загальні збори, які відбулися у березні 1976 року, гостили головного організатора УНС Степана Гавриша, який приїхав на відзначення Ювілею 70-ліття 106-го Відділу ім. св. о. Миколая і виголосив глибоку промову. Загальні збори перевибрали цю саму управу, а до Контрольної комісії увійшли: П. Костів, Тетяна Кухар, Микола Кекіш.

На Загальних зборах у квітні 1977 року було присутних 22 членів. До Відділу приєднано нових 22-ох членів. 11 членів одержали допомогу із Допомогового Фонду УНС. Управу Відділу вибрано в складі: А. Іванюк — голова; С. Горалевський — заступник голови; мгр В. Ничай — фінансовий секретар; д-р Б. Олексюк — заступник фінансового секретаря; М. Марчук — касир; М. Маланюк — рекордовий секретар. Контрольна комісія: Павло Костів — голова; члени — Микола Кекіш, Тетяна Кухар, Михайло Томків, Іван Дедьо. Делегатами до УККА покликано Іванюка та д-ра Олексюка.

Загальні збори 106-го Відділу УНС, які відбулися в лютому 1978 року, вітала голова Округи Гелен Олек. Привітання передав рівнож о. Богдан Коцур з катедри св. о. Миколая. Нових членів приєднали: С. Горалевський — 18, М. Марчук — 2, А. Іванюк — 2, д-р Олексюк — одного. Загальні збори дали признання мгр Ничаєві за його працю у Відділі та загальногромадському відтинкові, як Ліга , УККА, ЗУАДК, підготовка різних імпрез і його адвокатська праця.

На Загальних зборах Відділу, в лютому 1986 року, вибрано на заступника голови Юрія Косачевича. До Контрольної комісії вибрано шістьох членів: М. Кекіша, П. Костіва, М. Томківа, Б. Кашубу, М. Марчука. На Конвенцію УНС в Дітройті вибрано А. Іванюка та М. Марчука. Збори відбулися в залі Українського Національного Музею. Добродійні датки передано: Катедрі св. о. Миколая 100 дол.; АБН — 100 дол.; СУМ — 100 дол. і на УККА — 50 дол. Сальдо каси на кінець 1985 року виносило 1,413 дол. і 31 цент.

У березні 1987 року відбулися Загальні збори, які протоколувала учителька Олена Лебедович. Звітували всі члени управи. Голова А. Іванюк приєднав шістьох нових членів. Всіх членів у Відділі було 354. Нову управу Відділу вибрано у складі: А. Іванюк — голова; Ю. Косачевич — містоголова; М. Марчук — фінансовий секретар, д-р Б. Олексюк — заступник фінансового секретаря; мгр В. Ничай — касир; Зенон Мандибур — рекордовий секретар. Контрольна комісія: М. Кекіш, Б. Кашуба, Г. Дронь, З. Мандибур, П. Гуцал.

Цю саму управу й Контрольну комісію переобрано 1988 року в присутності десяти членів.

У березні 1989 року, після смерти мгра Володимира Ничая, скликано на домагання управи та Контрольної комісії надзвичайні Загальні збори. На внесок почесного голови Андрія Іванюка вибрано нову управу в складі: Іванюк Андрій — почесний голова; Косачевич Юрій — голова; Баран Петро — заступник голови; Дронь Григорій — фінансовий секретар; Марчук Михайло — касир. Контрольна комісія: Мандибур З. — голова; Гуцал П. та Кекіш М. — члени.

В лютому 1990 року, в залі під катедрою св. о. Миколая, в присутності 12-ох членів переобрано цю саму управу, а до Контрольної комісії увійшли: З. Мандибур — голова; І. Форд та С. Гуйван члени.

Цю саму управу та Контрольну комісію переобрано в роках 1991, 1992 і 1993-му.

В лютому 1994 року відбулися Загальні збори в присутності 14 членів. Голова А. Іванюк приєднав двох членів. Делегатами на Конвенцію УНС вибрано Михайла Марчука. Управа на 1994 рік обрана в такому складі: А. Іванюк — голова; М. Марчук — фінансовий секретар; З. Мандибур — заступник фінансового секретаря та рекордовий секретар. Контрольна комісія: П. Баран — голова; члени — Моньо Іван та Швець Степан. Управа Відділу одержала із продажі Дому Відділу УНС

(Закінчення на стор. 3)

Потрібна...

(Закінчення зі стор. 2)

уковий Інститут Гарвардського Університету (д-р Роман Шпорлюк), Наукове Товариство ім. Шевченка (д-р Лариса Онишкевич), Українська Вільна Академія Наук у ЗСА (д-р Марко Антонович, д-р Василь Омельченко), Українське Історичне Товариство (крім мене, д-р Олександер Домбровський), Україназнавча наукова програма при Іллинойському університеті (д-р Дмитро Штогрин). Усі вищенаведені провідні діячі українського наукового життя в Америці і на Заході повністю погодилися з потребою якнайшвидшої допомоги і всі ми вирішили спільно з Українським Народним Союзом, Українським Братським Союзом, українськими центральними організаціями видати відповідний заклик до установ і громадянства і якнайшвидше започаткувати рятункову акцію збереження культурних, національних скарбів України. У короткому часі, віримо, від слова перейдемо до діла. Навіть найменша допомога допоможе нашій рятунковій акції для збереження культурних цінностей української нації.

У короткому часі появляться докладніші інформації про нашу акцію, а наразі просимо читачів часописів поінформувати ваших приятелів і знайомих про цю винятково критичну ситуацію, в якій опинилася Львівська Наукова Бібліотека ім. В. Стефаника. Наше головне завдання (установи і поодинокі громадяни) якнайшвидше прийти з допомогою для книжкових і архівних фондів бібліотеки і стати на сторожі збереження і розбудови української книжкової культури, що є основою нашої української національної культури.

Від часів української княжої держави в XI-XII століттях до сьогодні бібліотеки були культурноосвітніми огнищами українського національного відродження в різних періодах історії України. Сьогодні, коли українська нація розбудовує свою державну незалежність, відроджує свою національну культуру, наша допомогово-рятункова акція не лише потрібна, але є необхідною. Віримо в її повний успіх.

У Львові вже творить-ся громадська організація Товариство Сприяння Бібліотеці ім. В. Стефаника, що є позитивним і важливим кроком у рятуванні українських культурних вартостей.

Адреса: Ukrainian National Ass'n., 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302, Fund for The Rebirth of Ukraine, V. Stefanyk Library in Lviv.

Про олімпійське...

(Закінчення зі стор. 2)

юліянським календарем в найгірший спосіб, який можна було собі уявити. Арешт за провадження авта у нетверезому стані, розбитий Мерцедес, поранення — і тепер вона стоїть перед домиком із карт, який сама завалила. Показується, що повна свобода і повні пригорщі грошей не вистачають щоб принести успіх і ущасливити. Доказом того є саме Оксана Баюл, з якої ми намагалися всіми силами зробити героїню наших днів — як першу українку, що її пізнав цілий світ, та раділи, як вона нас привітала двома словами, що служать всім квитком в українство: „Слава Україні!". Але ми не доглянули, не вберегли, не зуміли пригорнути і через це ім'я Оксани додати трохи любови до чужої їй України і за це тепер нам усім приходиться соромитися і співчувати її короткій славі та чекати на вислід рішення американського суду. Шкода, що так швидко і сумно розлетілася на куски в зеленому Мерцедесі „слава України"...

О-КА

В АЛЬЖИРІ МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 22-го січня, знову вибухом бомби вбито п'five осіб і поранено понад десяток. Це вже четвертий вибух впродовж останніх чотирьох днів, до котрого признаціся ісламські войовничі екстремісти, котрі намагаються повалити існуючий уряд країни та завести свої порядки.

У ВІВТОРОК, 21-ГО СІЧНЯ, Кубу відвідав міністер закордонних справ Канади Ллойд Ексворті. Хоч ці відвідини тривали не цілу добу, то вони були показником гострої різниці у підході до справ Куби між Канадою і ЗСА. Л. Ексворті підписав спільну декларацію в справі людських прав і закордонного капіталовкладання. Державний департамент у Вашінгтоні скритикував ці однодобові відвідини канадського міністра закордонних справ до Куби, а Нікoлас Бирнс, речник згаданого департаменту, підкреслив, що „ це не робить найменшого сенсу визнавати цього диктатора нашої півкулі".

Попри всі сьогоднішні негаразди в Україні, не вмерла в ній козацька слава. І живуть у ній люди, котрі мають велике бажання ту славу берегти й примножувати, щоб від віку й довіку вільною, незалежною та соборною була наша рідна українська земля.

Недавно я отримав листа від братів-запорожців — генерального писаря Запорозького Війська Низового Олександра Черненка та керівника Школи традиційного козацького бойового мистецтва "Спас" Олександра Притули. З нього довідався, що без бодай найменшої допомоги від державних чинників, а лише завдяки ентузіязмові патріотів ця козацька школа вже досягнула неабияких успіхів. Тепер крім Запоріжжя її філії працюють у Бердянському, Вільнянському, Олександрії Кіровоградської области, створюються на Тернопільщині, Полтавщині, Київщині.

Відродження українського старовинного виду одноборств несе в собі не стільки фізичний гарт, скільки пізнання людиною себе самої, свого славного минулого. А головним завданням, яке поставили перед собою організатори школи, є прищеплення молоді віри в призначення України, надії на її світле майбутнє та синівської до неї любови, усвідомлення себе невід'ємною її часточкою. Мабуть, це було, є і залишатиметься для нас найважнішим.

Школа об'єднує майже 300 вихованців віком від семи років. Після минулорічного Козацького

Досипмо пороху в порохівниці!

Запорізькі козаки під час свята День Міста Запоріжжя. (Світлив Валерій Зуєв)

фестивалю традиційних одноборств у Києві, юних козаків помітили; про них почали говорити й писати. Але справа як була ділом ентузіястів, так, на жаль, і залишилася їх болем та мрією. Козаки намагаються створити матеріял для підготови програмових посібників, виготовили декілька відеофільмів, які на талебачення не прийняли через недостатню якість відеоапаратури. Крім гартування та підготови молоді, школа виконує і політично-виховну функцію. Під час показових виступів (а таких в минулому році відбулося понад 40) агітація спрямовувалася на те, щоб не чекати хліб єдиний, а через серце сприймав Україну кожен її громадянин. І це дає потрібний ефект.

2-го серпня ц. р. на славній Хортиці наші побратими збираються провести І Всеукраїнський фестиваль козацьких одноборств, в якому мали б взяти участь представники Тернопільщини, Київщини, Черкащини, Полтавщини, Одещини, Кіровоградщини, тобто, з тих регіонів, де діють аматорські козацькі гурти. Проведення подібних заходів, як і взагалі дальший розвиток цієї дуже потрібної акції, вимагає певних коштів, технічного забезпечення тощо, яких юне козацтво, на жаль, наразі, не має. Чимало допоміг козак Олекса Дерев'янко, що повернувся в Україну після трирічного перебування в ЗСА, однак цього для повного успіху недостатньо. Бо не мають допоміжної бази для підготови авдіо-відеоматеріялів, друкарської техніки для виготовлення посібників, проклямацій, афіш, взагалі інформа-ційних засобів, без чого успішно діяти не доводиться. Тому-то хлопці-козаки, славні предки котрих колись писали відомого веселого листа турецькому султанові, в сьогоднішні часи потребують помочі та не соромляться про це сказати. Бо до своїх, до нас — української громади за океаном — звертаються по допомогу. І мені чомусь подумалося: якщо ми тут знаходимо можливості для дуже багатьох добродійних акцій в Україні, то, мабуть, знайдуться серед нас і такі, що не залишать поза увагою й ентузіястів відродження Козацтва в Україні та й досиплять "пороху в порохівниці" на благородну і дуже потрібну справу.

Бажаючих допомогти запорізьким низовим козакам прошу звертатися на адресу: New Jersey Central Committee for Aid to Ukraine (c/o Damian Gecha), 585 Ayres Ave., No. Plainfield, N.J. 07063.

Дам'ян Ґеча

106-ий Відділ...

(Закінчення зі стор. 2)

6,832.75 долярів. З цієї нагоди управа 106-го Відділу передала на допомогу церквам, організаціям, установам та на допомогу Україні слідуючі пожертви: платня предсідника 1992 рік — 150 дол.; платня секретаря — 100 дол.; поштові марки 143.46 дол.; платня предсідника 1993 рік — 150 дол.; зворот за змінені Відділом чеки 466.91 дол.; на вибори в Україні 2,000 дол.; на бюро УККА у Вашінгтоні 1,000 дол.; для катедри св. о. Миколая 1,000 дол.; для Собору св. св. Володимира і Ольги 500 дол.; допомога українським спортовцям на Олімпіяду 1996 року 500 дол.; радіогодина катедри св. о. Миколая 200 дол.; радіогодина Собору св. св. Володимира і Ольги 200 дол.; радіогодина "Вечірня Трибуна" 200 дол. Разом: 6,610.37 долярів. Це був шляхетний жест з боку управи 106-го Відділу УНС, управа Відділу та члени завжди ішли із поміччю потребуючим, бо УНС — це допомогова організація, що дбала і дбає про своє членство, а в парі з цим — про цілу організовану громаду. В цьому ділі 106-ий Відділ УНСоюзу імени св. о. Миколая є добрим прикладом.

На Загальних зборах 106-го Відділу УНС, у березні 1995 року, вшановано, як кожного року, пам'ять померлих членів. Збори проходили за наміченим порядком. Переобрано цю саму управу. Сальдо каси на день 5-го березня 1995 року виносило 2,424.24 долярів. Довголітній і заслужений голова 106-го Відділу УНСоюзу Братства св. о. Миколая, Андрій Іванюк, сам звітував про працю Відділу, дякуючи членам управи за співпрацю. Як голова управи Відділу, голова робив усе, що було корисне для УНС: брав участь у зборах Окружного комітету, також у зустрічах із урядовцями Головного Уряду, коли вони приїжджали до Чикаґо. Завжди старався приєднати нових членів, але зараз не було це легко. Відділ виконував усі доручення Головного Уряду, але, на жаль, кількість членства меншає, природно відходить з цього світу. Голова висловив думку, що наш Відділ, один із найстарших, видав Пропам'ятну книгу Відділу, щось на зразок історії Відділу.

До 106-го Відділу належало багато осіб із інтелігенції, які успішно допомагали в праці Відділу. Згадати варто тут о. Миколу Струтинського, д-ра Володимира Сіменовича, адвоката Степана Яновича, д-ра Романа Смука, д-ра Степана Самбірського, мгра Володимира Ничая, д-ра Богдана Дзюбинського, інж. Володимира Левицького, адвоката Богдана Олексюка, о. Богдана Коцура, піонера союзовця Тараса Шпікулу, Юрія Косачевича, Ольгу Лебедович, Весоловського, Дахнівського, Антона Зборика, Мирона Маланюка, Михайла Марчука та інших.

Головами Відділу за час 60-ти років від 1936 до 1996-го були: Никола Гуль — 6 років; Василь Любас — 10 років; В. Подвацітний — 6 років; д-р Степан Самбірський — 3 роки; Йосиф Коцовський — 1 рік та Володимир Івасютин — 1 рік, Андрій Іванюк найдовше з усіх, бо славних аж — 35 років!

Дніпропетровське...

(Закінчення зі стор. 1)

Україні найбільше капіталу вкладають ЗСА і Німеччина.

Цілий цей широкий оборот капіталом із Дніпропетровським відбувається тепер, як пише М. Камінські, через Приватний Банк, який заложив перед чотирма роками 33-літній, колись активний комуніст, Сергій Тигіпко і невідомі місцеві промисловці. В банку є добре вишколений персонал та багато колишніх співробітників підприємства, яке провадив теперішній Президент України. Припускають, що більшість шерів того банку є в руках київських політичних активістів, але поіменно їх не подають. Великий вплив на розвиток Дніпропетровського, якого тепер порівнюють до Міляно і Франкфурту, має прем'єр-міністер П. Лазаренко, але є здогади, що саме цей зростаючий вплив може довести до того, що Л. Кучма звільнить його із посту прем'єра-міністра. Все це однак, як досі, лише здогади журналістів. Одне незаперечне, що Дніпропетровське веде перед в Україні.

НЕ СИН, А ВНУК АНДРІЙ

У вістці про створення Мистецького Фонду О. Новаківського в ч. 15 з четверга 23-го січня ц. р. помилково подано, що він створений за ініціятивою родини, а зокрема сина Андрія. Ідеться тут про внука Андрія — **Ред.**

ДО ВАШІНҐТОНУ НА ТРИДЕННІ офіційні відвідини в середу, 22-го січня, прибув новообраний генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Кофі Аннан. Під час відвідин він зустрівся з президентом Биллом Клінтоном та іншими керівними політиками, — головою Сенатської комісії закордонних справ Джессі Гелмсом і новозатвердженим секретарем Державного департаменту Медлин Олбрайт. Крім того, під час цих відвідин К. Аннан намагався переконувати конгресменів, що „підтримувати ООН є корисною справою, беручи до уваги інші можливості".ЗСА залягають перед ООН зі своїми вплатами на суму 1.3 блн. дол., які є конечними щоб втримати цю світову організацію.

У КІНЦІ МИНУЛОГО РОКУ, точніше 23-го грудня, у Ленглі, Ва., де приміщується головна квартира Сі-Ай-Ей місцевий невідомий чоловік з великою швидкістю свого невеликого грузовика прорвався крізь головну заставу та розбився на сходах головного входу до будинку Сі-Ай-Ей. Державні чинники твердять, що водієм виявився ментально потурбований чоловік, котрого відправлено до державного виправного заведення на психіятричні бадання. Одначе керівництво Сі-Ай-Ей визнало, що тут виявилося також і недбальство їхньої служби безпеки, бо вартові не зуміли в час відповідно зареагувати, щоб цьому запобігти.

Національна радіокомпанія України потребує допомоги

У Києві, на Хрещатику 26, де знаходилась Національна радіокомпанія України, стихійне лихо-пожежа спопелила багато дорогоцінних об'єктів: центральну апаратуру, студії та багато іншого. До відбудови Національного радіо України приєдналася і громада Америки. Тут є створений Фонд „Український проєкт", який збирає гроші для допомоги в закупі потрібної апаратури. Заходами відділу Фонду в Мишигені був проведений вечір з першим віцепрезидентом Національної радіокомпанії України Віктором Набруском. Він розповів, якою важливою на сьогоднішній день для України є відбудова Національної радіокомпанії. Це єдина радіокомпанія в Україні, де 24 години на добу ведуться передачі українською мовою, об'єднуючи і згуртовуючи навколо нашої незалежної України усе світове українство. Виніс подяку всім, хто спричинився до допомоги, запевнивши, що всі зібрані фонди будуть використані згідно з домовленням з комітетом і під повною його контролею.

Відбулася цікава мистецька програма, в якій брали активну участь: В. Щесюк — скрипка, лавреат нагороди Киргізстану ім. А. Налдибаєва, Л. Щесюк — піяністка, В. Перець — баяніст. Пісні у виконанні: А. Пашкевич, Ю. Марштупа — козацький поет, композитор і виконавець, Є. Крикун — співачка, заслужена артистка України, В. Крива — вірш. В теплій атмосфері, за перекускою та кавою, проходив цей цікавий вечір. Дискусії, цікаві запитання, обґрунтовані відповіді — всього було донесі. Ведучою вечора була Л. Кизима. Хочеться відмітити цю важливу працю, яку проводить комітет фонду організації та збірки грошей на допомогу радіокомпанії України.

Комітет працює в складі: С. Торчин — голова, В. Щесюк заступник, Л. Кизима — секретар, Д. Завадівська — секретар, М. Татарин — касир, М. Дуткевич — заступник касира; Контрольна комісія: І. Галич, Б. Середюк, А. Гичко, М. Корчинський, Б. Потапенко, А. Бойчук, А. Якимович.

Слід відзначити, що вперше силами новоприбулих та місцевих жителів Дітройту проводилась ця направду потрібна для України підтримка, дух єднання, а це чи не найважливіше для всіх нас!

Пожертви на фонд можна складати на конта: Ukrainian Future Credit Union, 26495 Ryan Rd. Warren Mi 48090; Ukrainian Selfreliance MFCU: 26791 Ryan Rd., Warren, Mi. 48091.

Н. Н.

У Празі відбулася конференція, присвячена75-літтю УВУ

Прага (Є. Федоренко). — Тут міжнародною науковою конференцією завершилися урочисті святкування 75-річчя від дати заснування Українського Вільного Університету, який в Празі проіснував від 1921 до 1945 року.

Організаторами цієї конференції були Слов'янський інститут Академії наук Чеської Республіки та Слов'янська бібліотека при Національній Бібліотеці Чеської Республіки в співпраці з Фундацією Українського Вільного Університету в Америці, яка була ініціятором цих святкувань і частково їх фінансувала, та Чеською асоціяцією україністів і амбасади України в Чехії. В конференції взяли участь вчені-україноznавці з Чехії, ЗСА, України, Словаччини, Німеччини, Польщі та Італії.

Урочисті святкування розпочалися з офіційної зустрічі з президентом Академії наук Чехії Рудольфом Заградником в середу, 27-го листопада 1996 року. Президент Академії добре знав про працю УВУ в Празі та особливо цікавився тепрішньою його діяльністю. Про діяльність УВУ докладні інформації подав проректор УВУ проф. Зиновій Соколюк, а про працю Фундації УВУ в ЗСА представив проф. Є. Федоренко. У зустрічі, крім згаданих осіб, взяли участь д-р Антонін Мєштан, директор Слов'янського Інституту, д-р Мілена Клімова, директор Слов'янської бібліотеки, д-р Ружена Шишкова, співредактор українсько-чеського словника, проф. Степан Віднянський (Україна), д-р Вілен Геролд, член президії Чеської Академії наук та д-р Їржі Марван, амбасадор Чехії в Греції, українсᴛ, який був перекладачем на цій зустрічі з президентом Академії Чеської Республіки.

Наступного дня відбулося відкриття конференції в Дзеркальній залі каплиці Клементинума в центрі Праги. Програмою відкриття керувала д-р М. Клімова, директор Слов'янської бібліотеки. Короткі привіти виголосили: д-р Жденек Пертолд, віцеректор Карлового університету, д-р Антонін Мєштан, директор Слов'янського інституту. Цікаве слово сказав д-р Їржі Крамер, директор Інституту лікарської хемії першого медичного факультету Карлового університету, що був заснував 111 років тому українець Іван Горбачевський, який пізніше (1902-3) був його ректором. З нагоди ювілею УВУ вітали амбасадор України в Чехії Андрій Озадовський, який також прочитав привітання міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка, д-р Ї. Марван та д-р Леонід Рудницький, заступник голови Фундації УВУ в Америці. Відбувся також концерт, в якому взяли участь Володимир Коваль, народний артист України, соліст Київської опери та чеського Дівадла, і Галина Чернитенко; акомпаніювала Ірина Роменська.

Під час відкриття відбулася презентація другого тому українсько-чеського словника, що його видало НТШ та Академія наук Чехії. З цього приводу коротко промовляли д-р Р. Шишкова та д-р Л. Рудницький.

На фото (зліва): д-р Євген Федоренко, д-р Зиновій Соколюк, д-р Антонін Мєштан, д-р Рузина Шишкова, д-р Рудольф Заградник, д-р Мілена Клімова, д-р Їржі Марван, О. Соколюк та проф. Степан Віднянський.

Усі доповіді відбувалися в конференційній залі Національної бібліотеки Чехії. Доповіді читали українською та чеською мовами. Серед 22-ох цікавих наукових доповідей варто згадати хоч декілька: д-р Л. Рудницький (ЗСА): „УВУ на службі діяспорі й Україні", д-р Микола Неврлий (Словаччина): „УВУ в чеському та українському контексті і його значення для України", д-р А. Мєштан (Чехія): „Українська література в західних енциклопедіях", д-р Альберт Кіпа (ЗСА): „Павло Зайцев, шевченкознавство та УВУ", д-р Євген Федоренко (ЗСА): „Академік Степан Смаль-Стоцький та УВУ", д-р Анатолій Карась (Україна): „Європейський контекст гуманітарних здобутків УВУ празького періоду", д-р Олег Купчинський (Україна): „Науково-організаційна та видавнича діяльність УВУ 1921-91" та д-р Лука Калині (Італія): „Внесок членів УВУ в спробу створення італійського українознавства в 1950-их роках".

Конференцію в 75-річчя УВУ вітали також д-р А. Карась від університету ім. Ів. Франка у Львові, д-р З. Соколюк від УВУ, д-р Є. Федоренко від Фундації УВУ та УВАН в ЗСА.

При кінці конференції віцеректор УВУ д-р З. Соколюк і д-р Л. Рудницький висловили вдячність організаторам конференції в Празі, а зокрема членам організаційного комітету: д-рам Мілені Клімовій, Марії Няхайловій, Ружені Шишковій та Тетяні Беднаржовій. Після офіційного закриття конференції відбувся бенкет.

На конференції було чимало українських та чеських журналістів. „Радіо Свобода" в Празі передало 15-хвилинну програму про УВУ. Участь у програмі взяли О. Купчинський (Україна), Є. Федоренко та Л. Рудницький (ЗСА), З. Соколюк (Німеччина) та Б. Зілінський (Чехія).

На закінчення конференції відбулася екскурсія „Слідами УВУ в Празі", що нею керували Б. Зілінський та М. Мушинка (Словаччина). Учасники екскурсії мали можливість не тільки відвідати місця, де біля 25 років діяв УВУ, але, зокрема, відвідали цвинтар Олшани та поклонилися пам'яті поета Олеся та символічному гробові Ольжича, на якому амбасадор А. Озадовський поклав квіти в ім'я борців за волю України, видатному педагогові і заступникові міністра УНР О. Сірополкові, письменникові Спиридонові Черкасенкові, Софії Русовій та іншим.

Екскурсію зорганізувала амбасада України в Чехії, а на закінчення екскурсії відбулося в амбасаді прийняття на честь учасників конференції. Амбасадор А. Озадовський заявив, що амбасада робить пляни відзначити 75-річчя Українського Інституту в Подєбрадах в 1997 році.

Слов'янський інститут АН Чехії та Український Вільний Університет плянують видати збірник доповідей з цієї ювілейної конференції.

Філядельфійська громада попрощала св. п. д-ра Я. Бернадина

В дні 31-го грудня 1996 року відійшов у вічність несподівано св. п. д-р Ярослав Бернадин, визначний член організацій Українського Державницького Фронту і колишній член центральних проводів ООЧСУ, УККА і СУК „Провидіння", довголітній голова 6-го Відділу ООЧСУ, Дому Української Молоді, СУКП і кредитового комітету Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" та Контрольної комісії ЗУАДК.

Покійний був членом численних товариств і організацій та співосновником УСО „Тризуб".

Парастас був відправлений 2-го січня 1997 року в похоронному заведенні М. Насевича в 7-ій год. вечора. Члени чоловічого хору „Прометей" жалібним співом прощали свого колишнього довголітнього голову.

Після Парастасу виголосили прощальні слова по покійному: о. митрат Іван Біланич, парох Церкви Царя Христа, від УККА-централі прощав покійного інж. Євген Івашків, від СУК „Провидіння" — Ігор Кушнір, від організації УДФ — Михайло Майчук, від хору „Прометей" — Василь Панчак, голова хору.

Похорон відбувся 3-го січня 1997 року з церкви Царя Христа на Лонвю цвинтар. На цвинтарі покійного прощав від Відділу УККА Михайло Ковальчин, складаючи на могилу покійного грудку подільської землі.

На поминках в харчівні церкви св. Архистратига Михаїла покійного прощали: від ЗУАДК-у — д-р Іван Скальчук, а від Відділу ОУА „Самопоміч" — Іван Крих.

Присутні на похороні зложили щедрі пожертви на бюро УККА–УНІС у Вашінгтоні.

Присутнім на похороні і на поминках подяку від родини зложили дочка Зірка та брат Юліян.

Покійний залишив в смутку родину: дружину Стефанію, дочку Зірку з мужем Кеннетом, внучку Тамару, брата Юліяна з дружиною Галиною і родиною, сестру Олю Беднарську з мужем Романом і родиною та брата Мирослава з родиною в Україні.

Н. Н.

У Києві відбувся семінар молодечих організацій націоналістичного спрямування

З ініціятиви В-ва „Смолоскип" у Києві, вперше після розколу в ОУН в 1940 році, відбувся семінар представників молодечих організацій націоналістичного спрямування. Семінар проходив 16-го жовтня 1996 року в Будинку Вчителя на загальну тему „Націоналізм: шляхи розвитку". У семінарі взяли участь молоді прихильники націоналізму, що представляють увесь спектр українських організацій і партій націоналістичного спрямування: ТУСМ (Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського), „Зарево", Молодь ОУН, СУМ „Сумщина", молоді аналітики, які професійно займаються вивченням цієї ідеології, а також представники націоналістичних організацій — ОУН(м), КУН (Конгрес Українських Націоналістів), ОУН(б), ДСУ (Державна Самостійність України), ОУН в Україні, УКРП (Українська Консервативна Республіканська Партія), а також МІТ (Молодече Історичне Товариство), ЦДПГС (Центр Досліджень Проблем Громадського Суспільства), УНЦПД, Об'єднання Української Молоді „Пласт", чисельні представники преси та телевізії, викладачі й студенти високих шкіл, молоді політологи. Зголошені представники молодечих націоналістичних угрупувань в Вінниці й Коломиї не змогли прибути.

На жаль, лідери націоналістичних організацій і партій, які були запрошені на цей перший в історії націоналістичного руху семінар, не з'явилися (хоч були їхні представники), зате прибуло значне число молодих націоналістичних лідерів різного спрямування.

Семінар і його програму підготував Організаційний комітет, до якого входили: випускник Києво-Могилянської Академії Ігор Когут та політологи Віталій Кулик і Ярослав Павловський.

Цілоденний семінар складався з двох частин. Під час ранішньої сесії заслухано доповіді й обговорено два питання: „Філософське підґрунтя націоналістичної ідеології" і „Сучасний модерний націоналізм", а під час пополудневої сесії — „Український націоналізм: історія" та „Сучасний український націоналізм". Учасники семінару обговорювали питання націоналістичної ідеології, а не структур та розходжень націоналістичних організацій і партій.

Семінар відкрив Ігор Когут. Першим до слова був запрошений директор видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич, який привітав учасників.

Учасників семінару також привітали представники: Ю. Попов (ОУН в Україні), д-р А. Лисий (УДРП, ЗСА), Ольга Семичева (УКРП), Б. Червак (ОУНм), В. Кук (ОУНб, колишній головнокомандуючий УПА) та інші.

Організатори семінару ставили перед собою за мету окреслити становища молодих українських політиків щодо проблем націоналізму, визначення основних засад українського націоналізму і його ролі в ідеології „світового" націоналізму.

Після виступів відбувалася дуже активна дискусія, в якій брала участь більшість молодих учасників семінару. Толерантність у дискусії, дружнє спілкування членів різних молодіжних націоналістичних груп дає підстави сподіватися, що коли майже після шестидесяти років розколу в ОУН не вдалося осягнути єдности або хоч скоординувати свої зусилля традиційним націоналістичним структурам старшої і середньої генерацій, то молоде покоління націоналістів в Україні зможе довести до спільности дій, або, може, й до об'єднання всіх націоналістичних організацій в одну спільну й могутню структуру.

Учасники першого семінару націоналістичної молоді України однозгідно висловлювали побажання, щоб „Смолоскип" не зупинився на цьому першому семінарі, а продовжував влаштовувати зустрічі, які допомагають молоді знаходити те, що її об'єднує.

Кожному учасникові семінару В-во „Смолоскип" подарувало такі книги: альбом „Студентська революція на граніті" О. Донія, „Публіцистика" І. Багряного, „Сталінізм в Україні" Г. Костюка, „Справа честі" М. Розумного, два випуски альманаху „Молода нація" та інші.

УІС „Смолоскип"

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛТЕР ДЖАН БІЛИНСЬКИЙ член УНС Відд. 175-го в Дітройті Миш. помер 2-го серпня 1996 року на 78-му році життя. Нар. в Дітройті, Миш. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Меррі і 5-го дітей з родинами. Похорон відбувся 5-го серпня 1996 року на цвинтарі Парків Меморіял в Лівонії, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ БУЛА член УНС Відд. 127-го Т-ва ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й. померла 5-го серпня 1996 року на 68-му році життя. Нар. 14-го лютого 1928 року в Баффало, Н.Й. Залишила у смутку сестру Ольгу Шайник з мужем Стефаном, племінників і племінниць. Похорон відбувся 8-го серпня 1996 року на цвинтарі Мт. Калварі в Чіктовага, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Кетлін М. Ленд, секр.

МАРІЯ КОСТЕК член УНС Відд. 86-го Т-ва УСК в Ню Йорку, Н.Й. померла 10-го серпня 1996 року на 74-му році життя. Нар. 1922 року в Україні, район Бережанський. Членом УНС стала 1987 р. Залишила у смутку доньку Александру та близьку і дальшу родину в ЗСА та в Україні. Похорон відбувся 15-го серпня 1996 року на цвинтарі Вудлон в Ню Йорку.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Серант, секр.

ІВАН МАЛАФІЙ член УНС Відд. 200-го в Озон Парку, Н.Й. помер 20-го вересня 1996 року на 79-му році життя. Нар. 23-го квітня 1917 року в Квінсі, Н.Й. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Роберта, невістку Юліяну і внучку Христину. Похорон відбувся 24-го вересня 1996 року на цвинтарі св. Івана в Озон Парку, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар